

De firma KEG in Zaandam is in 1832 opgericht door theehandelaar C. Keg als handelsonderneming in koloniale waren. Keg had een winkel in comestibles en wijn aan de Hoogendijk 10 (later de Dam genoemd) en kantoor en pakhuizen op nummer 27. Het bedrijf had nevenvestigingen in Alkmaar en Amsterdam. Circa 1930 werd de koffie- en theehandel C. Keg's Groothandel N.V. Net als vele concurrenten hield Keg in de zestiger jaren op te bestaan.

KEG leverde thee in consumentenverpakkingen, waarbij plaatjes verpakt werden. De koffiebonen gingen in balen naar de winkeliers, die ze in grote blikken stortten en in de winkel voor de klanten in papieren zakjes afwogen. Daarbij zijn geen plaatjes verstrekt, daarom vinden we van KEG alleen de bekende "theeplaatjes".

KEG begon al aan het begin van de eeuw met de uitgifte van series plaatjes. Eerst verschenen een serie zwartjes (met album) en een serie chromo's van automatenformaat getiteld "Vaderlandse taferelen", beide van 72 plaatjes.

Rond 1908 verscheen het opmerkelijke *Album Theeplaatjes*. (Ook uitgegeven door thee-, koffie- en cacaobedrijf "Anker" van de firma Baan in Alkmaar.) Het bevat 12 series van 6 ingekleurde fotoplaatjes met diverse onderwerpen, zowel topografische als kindertaferelen. Deze plaatjes zijn een kruising tussen de zwartjes en de geschilderde automatenplaatjes. De afbeeldingen zijn in de lengte : breedte verhouding van de gangbare zwartjes (40 : 60), met boven en onder de titel en een reclameblokje toegevoegd. Hierdoor zijn ze breder en korter dan de gewone uit Duitsland afkomstige automatenplaatjes.

De plaatjes zijn tweemaal herdrukt. Op de achterzijde van de laatste druk (circa 1912) wordt de volgende serie aangekondigd. Dat is wederom een opmerkelijk album met de titel „*Internationaal*” (1913) met 90 plaatjes van vlaggen, klederdrachten, munten en de post in allerlei landen. De plaatjes zijn oorspronkelijk afkomstig uit Duitsland en stammen van rond 1900, maar de plaatjes van de post hebben een langere voorgeschiedenis die hierna op pagina 6 wordt toegelicht. Een gedeelte van deze series is in Nederland voor diverse bedrijven uitgegeven in verschillende formaten door reclamehandel Cats. Keg paste enkele plaatjes aan. Zo werd de opdruk van de plaatjes van de Engelse kolonie Noord Borneo vervangen door Borneo met de Nederlandse vlag en een postzegel van Nederlandsch Indië.

Vanaf 1920 verschenen van dit album vier herdrukken met de opmerkelijke opdruk "Dit album heeft historische waarde", waar we nu een eeuw later wel mee kunnen instemmen.

Pas toen na de eerste crisis en herstelperiode in 1925 de grote golf album-uitgaven op gang kwam, begon de heer KEG aan zijn eerste geheel eigen productie, het album *Een reis naar Indië*. Indië stond al enige tijd in de belangstelling m.n. in de koffie-, thee- en tabaksector en de cacaobranche. Rond 1908 kwam theehandel Kahrel met het "Album de Thee-Kultuur op Java", tussen 1910 en 1920 hebben drie bedrijven het reclamealbum "Nederlandsch Indië" uitgebracht, en in 1923 bracht Niemeijer tabak een eigen album "Nederlandsch Indië" uit. Van 1928 tot 1941 volgden nog tien albums van diverse bedrijven gewijd aan Indië zelf, de eilanden, de bloemen en de vlinders.

Midden twintiger jaren begonnen ook de jeugdboeken enorm op te komen. KEG maakte een combinatie door een album voor de jeugd uit te brengen, niet een "jeugdroman" zoals vanaf 1930 door Kaiser, Haust e.a. werden uitgebracht, maar een documentair boek dat aantrekkelijk werd gemaakt door zowel de bootreis naar Indië als het eilandenrijk Insulinde zelf te beschrijven. Het idee van een reis naar Indië werd daarna in geromantiseerde vorm overgenomen door C. Joh. Kieviet voor de Haust koek- en beschuitfabriek, en door koffie- en theehandel K&G, maar dan is het inmiddels een lijnvlucht geworden.

Met de voorbereidingen van dit album, dat geheel door de heer Keg zelf in samenspraak met de schrijver Nico Slinger is samengesteld, is in het najaar 1926 begonnen, maar de eerste druk verscheen pas in mei 1927. Het omslagontwerp en de pentekeningen zijn gemaakt door de graficus G. Röling.

Er zijn van dit album drie uitvoeringen. De eerste druk met een kleine oplage heeft een meer bewerkte omslagtekening op een lichtgrijze ondergrond, zoals hierna afgebeeld bovenaan pagina 7, versieringen op het titelblad en bij het voorwoord en een versierde beginletter bij het begin van beide delen. In het midden is een dubbel blad met een topografische kaart van "Insulinde" geplakt en voorin een uitvouwbare kaart met de zee- en vliegroutes van Nederland naar Indië. Bij de tweede, meer voorkomende druk is de ondergrond van de omslag gewijzigd in feloranje. Verder is de uitvoering gelijk. Tenslotte is er nog een goedkopere "crisisuitgave" gemaakt in kleine oplage, waarschijnlijk tijdens de recessie in 1930, waarbij het papier van de omslag van mindere kwaliteit is en de genoemde bladversieringen en de relatief kostbare kaarten ontbreken. De tekst is iets gewijzigd en aangevuld, waardoor er twee tekstpagina's meer zijn. Daarbij is op de omslag ook de naam KEG's Theehandel vervangen door C. Keg's Groothandel N.V., waarvoor het gehele omslagontwerp is vernieuwd. Deze omslag heeft een lichte oranje ondergrondkleur.

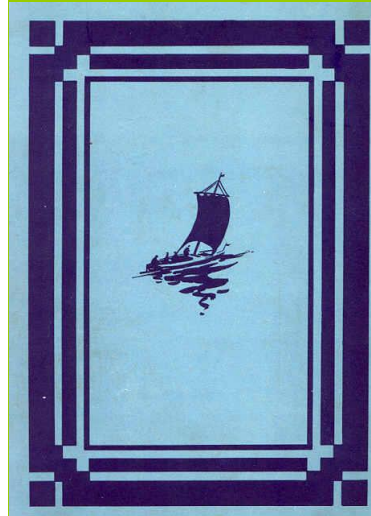
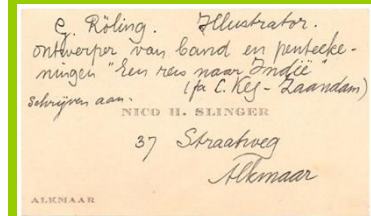
Hierna volgde een tweede jeugdalbum, *Een vacantiereis langs den Rijn*. Opnieuw pakte KEG het gedegen aan. Het boek werd geschreven door een zeer populaire schrijver van jeugdboeken in die tijd Johan Kieviet, de auteur van Dik Trom, die in 1925 / 1926 twee jeugdboeken schreef voor buurman Hille. Kieviet maakte er een geromantiseerd verhaal van, maar toch met een sterk documentair karakter. De Rijn wordt gevolgd "vanaf den oorsprong tot het roemloze einde bij Katwijk".

Dit album wordt vaak gedateerd op 1928, maar het is waarschijnlijker dat het in de crisistijd is uitgekomen, dus in of na 1930. De uitvoering is namelijk in aanzet hetzelfde als van de kostbaardere uitvoering van het Indië-album, inclusief een losse grote kleurenkaart van het stroomgebied van de Rijn, maar er is duidelijk op het laatste moment sterk beknipt op het aantal pagina's, waardoor een titelblad, voorwoord en schutbladen ontbreken. Door het ontbreken van de schutbladen is ook de naam van de ontwerper weggefallen, maar aan de omslag is direct te zien dat dit dezelfde is als van het eerste album, G. Röling. Door het ruimtegebrek is het reclame-embleem van de theedrinkende kapitein op de binnenzijde van de omslag terecht gekomen.

De achterzijde van "Een vacantiereis langs den Rijn"

De uitvoering van deze twee albums komt sterk overeen. Beide zijn halffinnen kwartoalbums (24 x 30,5 cm) met titelopdruk op de rug en beplakt voor- en achterplat. De 120 kleurenplaatjes in elk album, die in eerste beschouwing op schilderijen lijken, zijn schilderachtig ingekleurde foto's. Beide albums tellen veertig tekstpagina's. De plaatjes werden ingeplakt op aparte bladen, 6 per pagina. Verder zijn ze geïllustreerd met een aantal pentekeningen in de tekst. Opvallend is verder dat ook de achterkanten fraai gedessineerd zijn, dat de omslagen glanzend bedrukt zijn en dat de linnen ruggen glanzend gelakt zijn. Zo'n luxueuze uitvoering van de omslag is tamelijk zeldzaam. Door de eigenzinnige vormgeving zijn deze albums zeer herkenbaar.

Na deze krachttoer is het afgelopen met KEG.

KEG01

Album. Serie-plaatjes van KEG'S THEE

Album – Theeplaatjes. Firma C. Keg Theehandel. Zaandam – Alkmaar – Amsterdam. Opgericht A° 1832. (circa 1908)

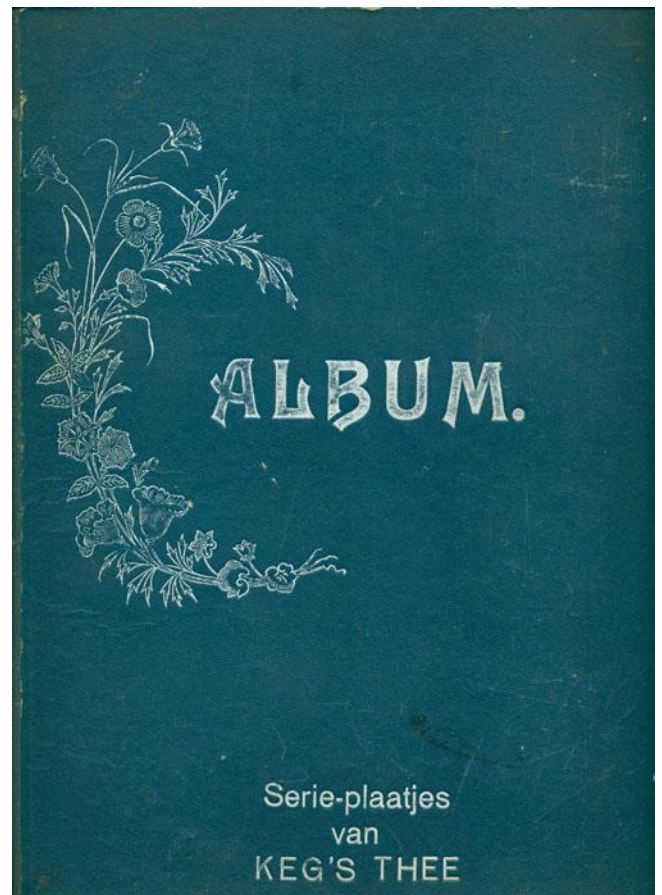
6 dikke plaatjesbladen voor het insteken van 72 chromo's gescheiden door dunne blanco schutbladen, plus een titelblad en een achterblad.

Kenmerken

Halfinnen kwartoalbum (24,5 x 31 cm). De acht dikke bladen zijn van dezelfde kwaliteit en uitvoering als bij de eerste Verkade-albums. De dunne tussenbladen zijn van kunstdrukpapier van goede kwaliteit.

Dit is een typisch insteekalbum voor series chromo's zonder tekst. Het enige verschil met de "Plaatjes-albums" van Verkade is de extra tussenbladen die bij Verkade niet voorkomen. De 6 plaatjesbladen met aan weerskanten 6 ingestoken plaatjes worden voorafgegaan door een titelblad met randversiering en gevolgd door een blad met prijslijst van de theesoorten.

De 72 chromo's van 52 x 90 mm zijn ingekleurde foto's, afwisselend kinderplaatjes en gezinstafereeltjes zoals bij de meeste zwartjes, en topografische plaatjes. Aan één kopkant is het nummer en de titel van het plaatje gedrukt, en aan de andere kopkant KEG's THEE.

De plaatjesnummers en titels zijn ook onder de insteek-kaders afgedrukt. De plaatjes zijn tweemaal herdrukt met een andere uitvoering van de naambalk: bij de eerste druk massief blauw met witte letters, bij de volgende twee drukken wit met blauwe letters. Op de achterkant van de derde druk wordt het nieuwe album "Internationaal" aangekondigd.

De foto's zijn deels van matige kwaliteit, waardoor bij het inkleuren veel informatie verdwenen is.

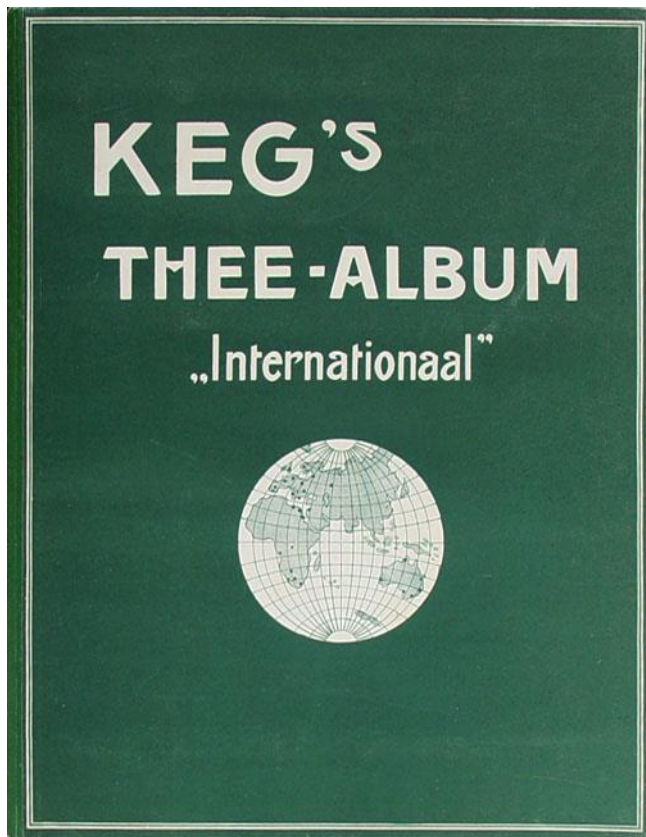
De fotoplaatjes zijn doorlopend genummerd 1 – 72.

Inhoud

De 72 doorlopend genummerde plaatjes vormen qua onderwerp 12 series van 6. Serie 1 kinderen (3x2), serie 2, 3 en 4 topografisch (molens en klederdrachten; Noord-Holland en Zeeland), serie 5 en 6 kinderen, serie 7 schoolje spelen, serie 8 moeder met kinderen, serie 9 naar school, serie 10 poserende meisjes, serie 11 en 12 Zaandam en Alkmaar (vestigingsplaatsen van KEG). Binnen een serie kinderplaatjes komen weer groepjes van 2 of 3 plaatjes voor, zoals ook vaak het geval was bij de zwartjes.

De eerste druk van het eerste plaatje.

KEG02A

KEG's Thee-Album „Internationaal”

Album – Theeplaatjes Serie „INTERNATIONAAL”. Firma C. Keg, Zaandam – Alkmaar – Amsterdam. Thee – Koffie. (1913)

11 ongenummerde tekstbladen afgewisseld met 8 dikke plaatjesbladen. 90 chromo's om in te steken.

Prijs: 25 cent

De eerste druk is ongedateerd, maar op de volgende drukken is vermeld dat het album van 1913 dateert.

Kenmerken

Halffinnen Kwartoalbum (24 x 31 cm). Het binnenwerk is net als bij de Honig-albums uit die tijd in de band geniet. De dikke insteekbladen zijn dubbele op elkaar geplakte bladen, die soms deels losgelaten zijn. Het papier is dun kunstdrukpapier van goede kwaliteit.

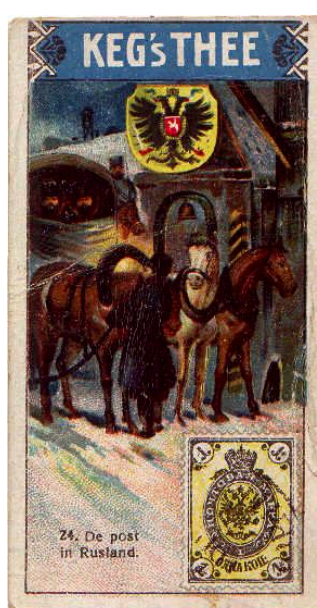
Dit album staat op het kruispunt van de insteekalbums voor losse plaatjesseries zonder tekst, de albums met “leerzame beschrijvingen” bij de plaatjes en albums met tekst geïllustreerd met plaatjes. Het album bevat 15 pagina's beschrijvende tekst, “opgevuld” met 5 pagina's reclame. Het oneven aantal tekstbladen is opgevangen doordat het middelste enkele tekstblad is ingeplakt.

De sombere donkergroene omslag staat in sterk contrast met de kleurige plaatjes. De 90 geschilderde plaatjes van ruim automatenformaat (52 x 94 mm) zijn van oorsprong afkomstig uit Duitsland van het einde van de vorige eeuw en zijn hier en daar wat aangepast. Zo is de Nederlandse postzegel met een jonge Wilhelmina met los haar vervangen door een oudere Wilhelmina met opgestoken haar. Onderaan is het nummer en de naam gedrukt, en bovenaan KEG's THEE. De plaatjesnummers zijn ook onder de insteekkaders afgedrukt.

Inhoud

Dit album wordt wel aangeduid als “De Post”, ter onderscheiding van de eerdere Theeplaatjes. Dit is onterecht. De tekst geeft een korte verhandeling over een land, telkens twee of drie landen per tekstpagina. Er worden 34 landen behandeld, waarbij het huidige Libië waar Italië op dat moment een veroveringsoorlog voerde nog wordt aangeduid als de Turkse provincie Tripolis. Bij elk land zijn drie of minder plaatjes gevoegd, betrekking hebbend op de vlag, wapen, volkstype, klederdracht, munten en de post. Bij toevoeging van drie plaatjes, zoals in het voorbeeld hieronder, is

de indeling: Vlag, Munt, Post. Vooral de post geeft aardige lokale taferelen van vóór 1900 te zien.

Opvallend aan dit album, vanuit het gezichtspunt van nu, is de grote aandacht voor koloniën.

Aardig is de vermelding dat Londen in die tijd “de grootste stad der aarde” was.

Aan deze plaatjes is te zien, dat het album van vóór de Russische revolutie stamt.

KEG02B t/m E

Gewijzigde en gedateerde “Overdruk in 1920”, en idem in 1921, 1924 en 1926.

De firma KEG, die net als concurrent Kahrel een belangrijke afzetmarkt had in Duitsland, werd bijzonder zwaar getroffen door de Eerste Wereldoorlog en het totale handelsverbod met de oorlogsvoerende naties. Mogelijk zijn er daardoor van de eerste uitgave van dit album kort voor de oorlog maar weinig exemplaren in omloop gekomen. Dat is waarschijnlijk de reden dat na de oorlog hetzelfde album opnieuw uitgegeven werd. Door de schaarste in de eerste jaren na de oorlog konden er nauwelijks nog albums uitgegeven worden; pas in 1920 verschenen er weer twee kleine albums en in 1924 pas weer het eerste grote album, *Vogelalbum № 1* van Het Klaverblad. KEG kon in 1920 al een “overdruk” van het dunne Thee-album „Internationaal” uitbrengen in beperkte oplage, in 1921 al gevolgd door een tweede “overdruk”, en daarna nog eens in 1924 en 1926. De prijs van het album moest echter wel verhoogd worden van 25 cent naar 90 cent.

De opbouw van de zogenoemde “overdrukken” is identiek aan de eerste uitgave, alleen de tekst is hier en daar gewijzigd, de afmetingen zijn een fractie kleiner dan die van het origineel en de kleur van de kaft is anders. De omslag van de eerste drie drukken is donkergroen en van de volgende twee zwart. De kleur van de linnen rug varieert: in 1913 mosgroen, in 1920 en 1921 lichtgroen, in 1924 groenbruin en in 1926 lichtgrijs. Op de voorzijde van de overdrukken is onder de titel toegevoegd: “1913 Overdruk in”. Bovendien is rechtsonder de opmerkelijke tekst toegevoegd: “DIT ALBUM HEEFT HISTORISCHE WAARDE”. Dezelfde tekst is toegevoegd onderaan de titelpagina. Deze tekst is juist omdat dezelfde indeling van staten en dezelfde plaatjes gebruikt zijn als in de eerste uitgave van voor de oorlog die aanzienlijke wijzigingen in de staten ten gevolge heeft gehad, waaronder het ontstaan van de Sovjet Unie en het uiteenvallen van het Ottomaanse rijk.

Het hele boek is opnieuw gezet. Daarbij zijn de bladkaders vereenvoudigd, er is een ander lettertype gebruikt en de overige versieringen zijn eveneens vereenvoudigd. De Jugendstil figuurtjes tussen de landen zijn vervangen door eenvoudige streepjes. De druk is slecht; veel letters vertonen stukjes wit. De plaatjeskaders zijn lichter en ook de plaatjes zijn iets lichter gedrukt en meestal iets smaller.

De “Stoomkoffiebranderij” is in de herdrukken “Electrische koffiebranderij” geworden. De Javaanse koffies zijn inmiddels geanonimiseerd: koffie A, B, C i.p.v. Preanger en Java. De prijzen van de thees zijn met 40 tot 80% gestegen. Op de reclamepagina na Griekenland waar de omzetstijging tot 1913 genoemd werd, is toegevoegd dat thee in de oorlog niet verkrijgbaar was en dat de omzet in 1919 weer tweemaal zo groot was als in 1913.

De teksten van 1913 zijn in principe gehandhaafd. Er zijn wel een aantal kleine zetsfoutjes in geslopen. Alle koppen zijn in de herdrukken in hoofdletters gezet en er zijn puntjes aan toegevoegd.

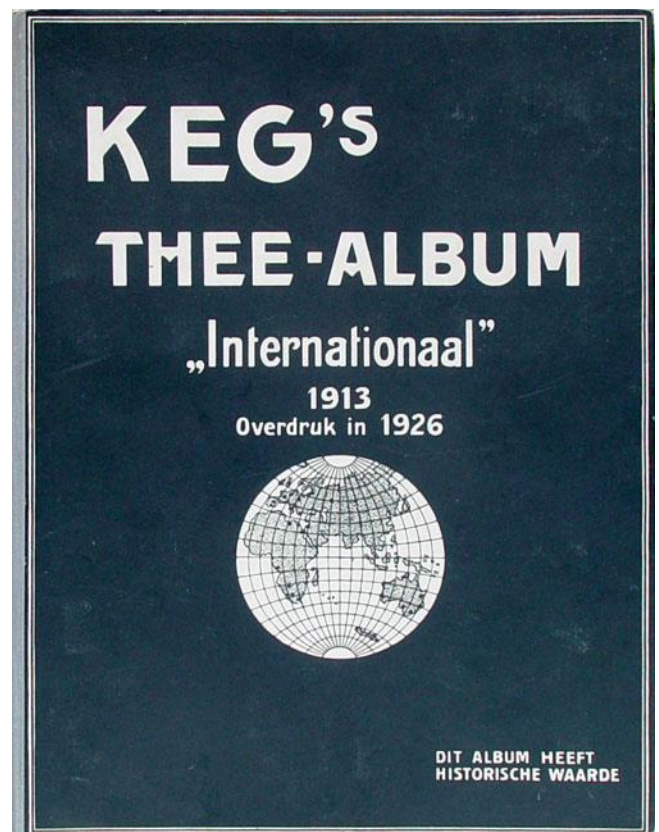
Eén noodzakelijke tekstwijziging is doorgevoerd: In “onder de regeering van den tegenwoordigen Keizer Wilhelm II” is “den tegenwoordigen” geschrapt.

Onder Italië is het zetsfoutje “mozäik” wel overgenomen. Het ± teken is door de nieuwe, minder goede drukker vervangen door “pl.m.”

Onder Denemarken is de k in “Skandinavische” vervangen door een c en is in de naam van de koning “Christiaan” de h weggelaten.

“Turkye” is veranderd in “Turkije”, en onder Egypte is “Libijsche” gewijzigd in “Libysche”.

Tenslotte is onder Siam “Rijk” veranderd in “rijk” en is “besproeiing” gecorrigeerd.

Plaatjesserie “De Post”

De 39 plaatjes van de post in het album Internationaal zijn afgeleid van een oudere serie van 48 plaatjes met een lange voorgeschiedenis.

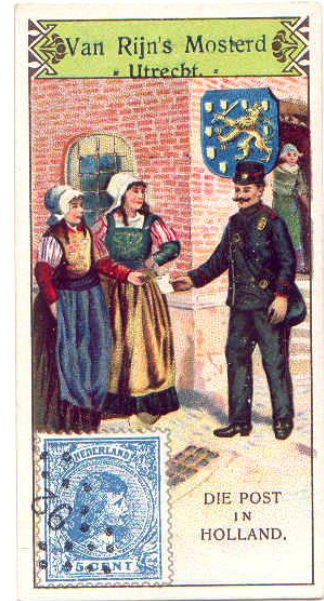
Na de Frans-Duitse oorlog van 1870/1871 werd door beide staten begonnen aan een uniforme regulering van het internationale postverkeer. In 1878 werd in Parijs het “Wereldpostverdrag” gesloten. Dit verdrag werd door een onbekende maker uitgebeeld in een reeks kleurenlitho's met een voorstelling van de post in elk van de deelnemende landen. Dit waren grote platen, met centraal de geschilderde voorstelling en op elk van de vier hoeken een postzegel van het betreffende land. Het Duitse keizerrijk bestond nog uit een aantal “Länder”, dus Duitsland kwam niet voor als één staat, wel de staat Beieren.

Tegen het einde van de 19e eeuw de 48 platen opnieuw uitgebracht in Duitsland als reclameplaten in Kaufmanns-formaat, dat is een klein postkaartformaat van circa 8 x 11 cm. De vier postzegels op de hoeken werden verwijderd, bovenin werd ruimte gemaakt voor de bedrijfsnaam, de tekst “Die post in ...” werd onderin het plaatje gezet, en in de onderste hoeken werden twee postzegels geplaatst. Deze serie werd in Nederland uitgegeven door reclamehandel Gebr. Cats in Amsterdam en is o.a. verspreid door K.F. Stuve cacao in Amsterdam.

Bij de opkomst van de kleinere smalle automatenplaatjes van circa 47 x 94 mm aan het begin van de 20e eeuw werden de 48 plaatjes opnieuw verkleind tot automatenformaat en werd vanwege het smalle formaat nog maar één postzegel opgenomen. Deze plaatjesserie met de Duitse tekstopdruk “Die Post in ...” werd weer door Cats in Nederland uitgebracht en o.a. verspreid door Van Rijn's mosterd in Utrecht en sigarenmagazijn Modjo in Den Haag, met kleine insteekalbums voor diverse series automatenplaatjes. Bij Modjo werd in Nederland op de voorkant de Nederlandse titel opgedrukt. Bij deze plaatjes komt nog het plaatje van de post in Beieren voor.

Voor de 39 plaatjes van de post die in 1913 werden opgenomen in het Album Internationaal van Keg, werd de tekstopdruk op de afbeelding vervangen door een vertaalde opdruk en het nummer van het plaatje, en werden in enkele gevallen de oude postzegels van vóór 1900 vervangen door nieuwere. Het plaatje van de post in Beieren was inmiddels al vervangen door de post in Duitsland, met een zegel van de Reichspost afgestempeld in 1899.

Een Duits postplaatje met de oude postzegel van Wilhelmina van 1892.

Plaatjesserie “Vlag, wapen en klederdracht”

De plaatjesserie met vlag, wapen en klederdracht is waarschijnlijk afkomstig van dezelfde Duitse maker als de laatste serie De Post. Deze plaatjes zijn in Nederland diverse malen uitgegeven in verschillende uitvoeringen met en zonder de randversiering en plaatjesnummer, onder andere door Stoomkoffiebranderij Geels & Co. in Amsterdam en Koek- en beschuitfabriek De Vlijt in Koog a/d Zaan.

Een gestript vlaggenplaatje van Geels, met alleen tekstopdruk op de achterzijde (“Vlaggenserie” nr. 32 – Tunis)

KEG03

Een reis naar Indië

Een reis naar Indië. Uitgave KEG's theehandel / C. Keg's Groothandel – Zaandam. (mei 1927)

38 genummerde pagina's vanaf het titelblad plus een bedrukt schutblad achterin, en 10 ongenummerde bladen voor het opplakken van 120 fotoplaatjes.

Prijs 75 cent.

Twee tekstueel ongewijzigde uitgaven en een derde met kleine tekstwijzigingen, met verschillende omslag.

Opmerkelijk is, dat het voorwoord in de eerste uitgave is ondertekend met "Firma C. Keg", in de tweede uitgave met "N.V. C. Keg's Groothandel" en in de derde uitgave met "C. Keg's Groothandel N.V."

Het boek is geschreven door N.H. Slinger. Bandontwerp en pentekeningen zijn van G. Röling. (Vermeld op het achterste schutblad van de eerste twee uitgaven en op het achterplat van de derde uitgave.)

Omslag van de eerste uitgave

Kenmerken

Halffinnen kwartoalbum (24 x 30,5 cm) met beplakt voor- en achterplat en zwarte rug met titelopdruk. De verdere kenmerken van dit album en de verschillen tussen de drie uitgaven zijn beschreven in de inleiding.

De plaatjesbladen zijn voorzien van een bladkader. De plaatjes zijn per zes op een pagina geplaatst aan weerszijden van een plaatjesblad. Onder de plaatjes is de titel afgedrukt. De afkomst van de ingekleurde fotoplaatjes is onbekend (m.u.v. 6 en 12 met opdruk "Foto K.L.M."), maar kennelijk zijn ook bestaande plaatjeswerken gebruikt want op enkele plaatjes van Algerije is onder in het kader L'ALG. ILL. ("l'Algerie illustrée", uit de serie fotoboeken van landen van de Franse uitgeverij Larousse) te lezen. De ingekleurde fotoplaatjes van 88 x 51 mm zijn doorlopend genummerd 1 – 120.

Inhoud

Dit boek bestaat uit twee delen, die ieder 16 tot 18 pagina's beslaan. Het eerste deel heet "De reis naar Indië". Het beschrijft de reis per passagiersstoomvaartlijn vanuit Amsterdam of Rotterdam. Het begint met enige bijzonderheden over de stad Amsterdam en korter over Rotterdam. De reis wordt nauwgezet gevolgd, via IJmuiden c.q. Hoek van Holland naar Southampton, door het Nauw van Calais en de golf van Biskaje, langs Lissabon, door de Straat van Gibraltar de Middellandse Zee in naar Algiers, waar even „the poor city” (de achterbuurten) bezocht wordt, en dan snel verder naar Genua. Vanuit Rotterdam gaat het over Tanger, Marseille en Napels. Verder gaat het door het Suezkanaal, langs "het Negerland" naar de Indische Oceaan, waar na ongeveer 11 dagen Ceylon wordt bereikt. Vandaar door naar Sumatra en langs Singapore naar het eindpunt Batavia. Van alle plaatsen en wijde omgeving wordt veel wetenswaardigs verteld en worden mooie fotoplaatjes getoond.

Het tweede deel beschrijft een stuk geschiedenis van Insulinde en vervolgens Java, Sumatra, Borneo, Celebes en de kleine Soenda-eilanden, de Molukken en Nieuw-Guinea. Heel overzichtelijk en beknopt. Maar als je er echt meer over wilt weten kun je beter de Droste-albums ter hand nemen. De mooie fotoplaatjes zijn wel zeer bezienswaardig.

*De Samenseller
Nico H. Shinga*

De uitgaven op een rij

Eerste uitgave met omslag met lichtgrijze ondergrond, zoals hieronder afgebeeld, en grijze rugtitel. Tweede uitgave met zelfde omslagontwerp met oranje ondergrond, zoals afgebeeld op de vorige pagina, en oranje rugtitel. Beide 38 genummerde tekstpagina's en 10 ongenummerde plaatjesbladen. In beide uitgaven is in het midden tussen de twee delen een dubbel blad met een gekleurde topografische kaart van "Insulinde" geplakt en voorin een uitklapbare kaart met de zee- en vliegroutes naar Indië.

Derde uitgave met afwijkend omslagontwerp, zoals hieronder afgebeeld. Deze uitgave is geheel opnieuw gezet en er zijn een aantal kleine tekstwijzigingen en aanvullingen, waardoor de tekst iets uitloopt op de vorige en er 40 tekstpagina's nodig zijn. Geen schutblad achterin en zonder de ingeplakte kaarten. De omslag van deze uitgave heeft meestal een flets oranje ondergrondkleur, maar er is ook een kleine oplage met lichtgrijze ondergrond en blauwe opdruk.

Omslag van de tweede versie

Omslag van de derde versie.

KEGS04

Een vacantiereis langs den Rijn

*Een vacantiereis langs den Rijn. Door C. Johan Kieviet.
(1930 ?)*

40 genummerde pagina's plus 10 bladen voor het opplakken van 120 fotoplaatjes. Met een losse in vieren gevouwen topografische kaart van het stroomgebied van de Rijn van 29,5 x 78 cm (z.o.z.).

Prijs: 75 cent bij de winkelier

Kenmerken

De kenmerken zijn beschreven in de inleiding. Daar is ook de achterzijde afgebeeld. Dit album heeft geen schutbladen, voorwoord en inhoudsopgave. Het begint op pagina 1 meteen met het eerste hoofdstuk met daarboven de titel en de schrijver. Het verhaal beslaat de volle 40 pagina's. Het is ingedeeld in 12 aaneengesloten hoofdstukken en een slot, zonder koptekening o.i.d. In de tekst staan een aantal pentekeningen.

De tien ongenummerde plaatjesbladen hebben een kader. De plaatjes zijn per zes op een pagina geplaatst, aan weerszijden van een plaatjesblad. Onder de plaatjes is de titel afgedrukt. Aardig bij dit album is dat staande en liggende plaatjes op één blad bij elkaar gezet zijn, zodat de indeling van de plaatjesbladen gevarieerd is.

Inhoud

Dit boek is een geromantiseerd reisverhaal. Een oom die lang in Indië geweest is, keert in slechte gezondheid terug naar familie in Den Haag, en moet vervolgens revalideren in Zwitserland. Hij nodigt zijn neefjes uit om hem "te komen ophalen" uit Interlaken en dan de Rijn af te zakken terug naar huis. De volgende elf hoofdstukken verhalen de reis, die zeer educatief is doordat oom zo veel weet te vertellen. Zo krijgen we ook de sage van Willem Tell te horen, de mythe van de Lorelei en het mythische lied van de dood van Bazel, dat begint met:

Toen ik een jonge kerel was, trouwde ik een oude vrouw,
Ik had haar pas drie dagen, of reeds had ik berouw.
Toen ging ik naar het kerkhof en bad den lieven Dood :
„Ach haal toch weg mijn oudje, mijn spijt is bitter groot.”

Waarmee Kieviet bewijst dat hij weliswaar bijna een halve eeuw schoolmeester geweest is, maar de guitenstreken van Dik Trom niet verleerd is.

